

PORADNIK GAZETY PRAWNEJ

UKAZUJE SIĘ OD 1995 ROKU

POLECA

100 PYTAŃ O ZMIANY W PRZEPISACH ZUS składki, zasiłki, e-zwolnienia, emerytury, świadczenia rodzinne

- Jakie składki należy opłacać za zleceniobiorcę wykonującego więcej niż jedną umowę zlecenia po zmianach od 1 stycznia 2016 r.
- Jakie nowe zasady obowiązują w zakresie ustalania uprawnień do zasiłków oraz obliczania ich wysokości
- Jakie nowe obowiązki płatników związane są z wprowadzeniem e-zwolnień lekarskich

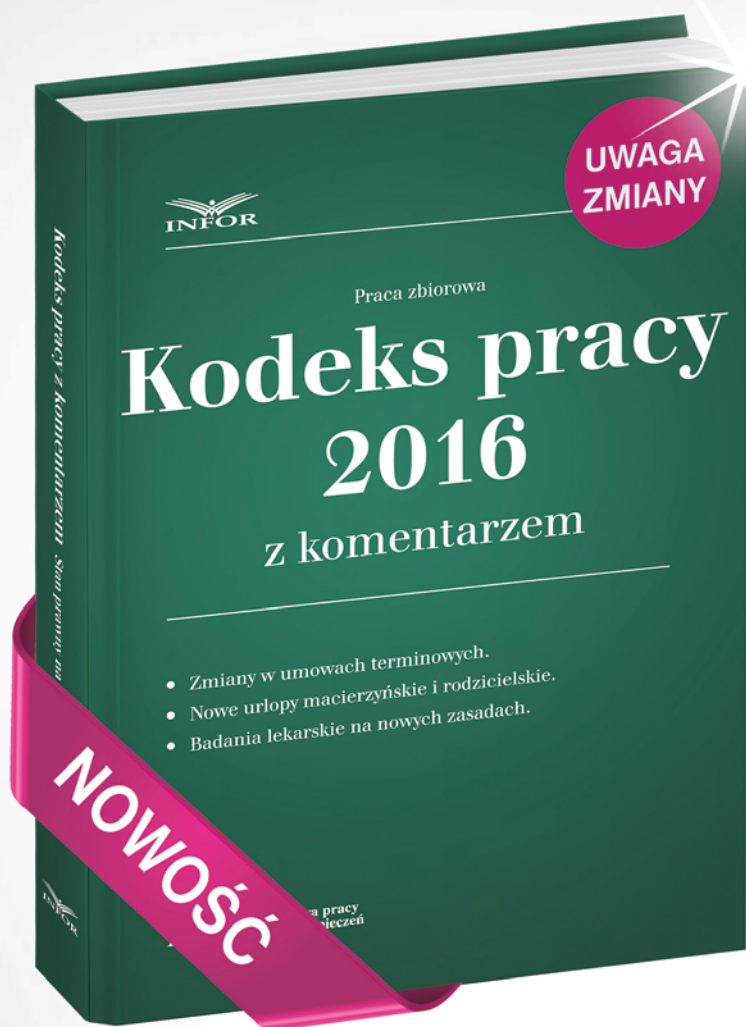
ISBN 978-83-7440-519-5

Partner merytoryczny

 INFOR | **IFK** Platforma
Księgowych i Kadrowych

Rewolucyjne zmiany w Kodeksie pracy na 2016 rok!

okładka miękka, 500 stron, format B5

Publikacja omawia m.in.:

- **zmiany** w zawieraniu terminowych umów o pracę
- **nowe zasady** rozwiązywania umów na czas określony
- **zmiany** w udzielaniu urlopów macierzyńskich i rodzicielskich
- **nowe reguły** dokumentowania zwolnień lekarskich, tzw. e-zwolnień

**Zamów już dziś w promocyjnej cenie
129 zł zamiast ~~149 zł!~~**

PORADNIK GAZETY PRAWNEJ

P O L E C A

100 PYTAŃ

O ZMIANY W PRZEPISACH ZUS

składki, zasiłki, e-zwolnienia, emerytury,
świadczenia rodzinne

- Jakie składki należy opłacać za zleceniobiorcę wykonującego więcej niż jedną umowę zlecenia po zmianach od 1 stycznia 2016 r.
- Jakie nowe zasady obowiązują w zakresie ustalania uprawnień do zasiłków oraz obliczania ich wysokości
- Jakie nowe obowiązki płatników związane są z wprowadzeniem e-zwolnień lekarskich

www.infororganizer.pl

Najszybsze odpowiedzi

Mobilny INFORorganizer to najszybszy dostęp do aktualności dla księgowych. Aplikacja błyskawicznie dostarczy informacje z zakresu prawa i podatków na twoją komórkę.

Bezpłatna aplikacja

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-042 Warszawa
ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

100 PYTAŃ O ZMIANY W PRZEPISACH ZUS

Dyrektor Centrum Rynku Firm
Marzena Nikiel

Redaktorzy merytoryczni
Agata Pinzł
Joanna Stolarska

Redaktor graficzno-techniczny
Monika Rodziewicz

Korekta
Grażyna Legucka

Adres redakcji
01-042 Warszawa,
ul. Okopowa 58/72
www.pgp.infor.pl

Biurow Reklamy

tel. 22 530 44 44
e-mail: reklama.dgp@infor.pl

Biurow Obsługi Klienta

01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel.: 22 212 07 30, 801 626 666,
e-mail: bok@infor.pl
strona: www.sklep.infor.pl

Druk
COLDRUK

Copyright by INFOR PL Spółka Akcyjna. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Materiałów niezamówionych nie zwracamy, zachowując sobie prawo do skrótów i zmian tytułu. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Spis treści

I. Zmiany w zakresie oskładkowania przychodów członków rad nadzorczych	7
1. Do jakich ubezpieczeń należy zgłosić członka rady nadzorczej	7
2. Jakie kody ubezpieczeń dla członków rad nadzorczych obowiązują od 1 stycznia 2015 r.	8
3. Jakie składki ZUS należne są za członka rady nadzorczej zatrudnionego równolegle w 2 spółkach	9
4. Jak oskładkować zaległe wynagrodzenia członka rady nadzorczej	11
5. Czy członek rady nadzorczej ma prawo do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego	13
6. Jak ustalić podstawę wymiaru składki zdrowotnej za członka rady nadzorczej po zmianach od 1 stycznia 2015 r.	14
II. Zmiany w zakresie oskładkowania umów zlecenia	16
7. Jakie składki od 1 stycznia 2016 r. należy obowiązkowo opłacać za zleceniobiorcę wykonującego u płatnika więcej niż 1 umowę zlecenia	16
8. Jak prawidłowo ustalić tytuł ubezpieczenia zleceniobiorcy po zmianach od 1 stycznia 2016 r.	17
9. Jak po zmianach przepisów oskładkować wynagrodzenie zleceniobiorcy z ustalonym prawem do renty lub emerytury	18
10. Jakie składki z tytułu własnej działalności będzie opłacać od 2016 r. przedsiębiorca jednocześnie zatrudniony na podstawie umowy zlecenia	19
11. Jakie składki będą należne za zleceniobiorcę z 2 umowami zlecenia i pracą na część etatu z wynagrodzeniem niższym niż minimalne	22
12. Czy płatnik będzie miał możliwość zweryfikować w ZUS dane przekazane przez zleceniobiorcę	23
13. W jaki sposób po zmianie przepisów dotyczących oskładkowania zleceń płatnik może wpłynąć na obniżenie kosztów zatrudnienia zleceniobiorców	26
14. W jakim terminie można rozwiązać umowę o zamówienie publiczne w związku ze zmianami w oskładkowaniu umów zlecenia	27
15. Czy zleceniobiorca może podlegać ubezpieczeniom w KRUS	29
16. Czy kontrakt menedżerski wykonywany w ramach działalności pozarolniczej podlega oskładkowaniu	30
III. Nowa aplikacja Płatnik 10.01.001 – najczęstsze problemy użytkowników	31
17. Od kiedy wszyscy użytkownicy aplikacji Płatnik będą zobowiązani do zainstalowania jej nowej wersji 10.01.001	31
18. Dlaczego nie wszyscy użytkownicy mają do dyspozycji te same funkcje nowego Płatnika ...	31
19. Jakie dane można pobrać z ZUS za pośrednictwem nowego Płatnika	32
20. Skąd użytkownik dowie się o zakresie danych pobranych z ZUS przez nowego Płatnika ...	34
21. Jakie są warunki pobierania danych z ZUS za pomocą nowego Płatnika	36
22. Jak nanieść w kartotece ubezpieczonego dane dotyczące ubezpieczeń	36
23. Jak korzystać ze słownika adresowego w nowym Płatniku	38
24. Jak ustalić prawidłowy schemat podlegania ubezpieczeniom, korzystając z nowego Płatnika	38
25. Jakie błędy w nowym Płatniku uznawane są za krytyczne	39
IV. Inne zmiany w zakresie ubezpieczeń i składek	40
26. Od kiedy płatnik nie ma obowiązku sprawdzania dokumentów rozliczeniowych ZUS za poprzedni rok	40
27. Czy płatnik ma obowiązek przekazania rocznej informacji o należnych składkach osobie zgłoszonej tylko do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego	41
28. Jak skorzystać z nowych ułatwień w zakresie zawierania układu ratalnego z ZUS	42

29. Jakie zmiany od 1 stycznia 2016 r. przewidziano dla zadłużonych pracodawców	44
30. Jaką pomoc płatnik będzie mógł uzyskać w ZUS od doradcy w sprawie układów ratalnych	45
31. Jakie składki od 1 stycznia 2016 r. zobowiązana będzie opłacać osoba prowadząca działalność pozarolniczą, jednocześnie zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą	46
32. Na jakich warunkach rolnik pobierający świadczenie opiekuńcze może pozostać w KRUS od 1 października 2015 r.	47
33. Czy umowa o praktyki absolwenckie zawarta w 2016 r. z wynagrodzeniem przewyższającym 3700 zł podlega oskładkowaniu	49
34. Jakie korzyści w zakresie refundacji składek wprowadzono dla niepełnosprawnych przedsiębiorców od 1 czerwca i 1 października 2015 r.	50
35. Jakie zmiany zajdą we wskaźnikach składowych w związku ze zmianą minimalnego wynagrodzenia w 2016 r.	51
36. Od kiedy z podstawy wymiaru składek wyłączone są środki na rehabilitację zawodową	52
37. Jak będą wyglądać nowe wnioski o refundację składek niepełnosprawnych przedsiębiorców i rolników	53
V. Nowe zasady w zakresie ustalania prawa do zasiłków	55
38. Od kiedy możliwe będzie dzielenie się urlopem rodzicielskim z ubezpieczonym-ojcem dziecka, niebędącym pracownikiem	55
39. W jakich sytuacjach będzie możliwe jednoczesne korzystanie z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego przez rodziców dziecka	56
40. Komu przysługuje zasiłek macierzyński w razie pobytu matki w szpitalu	57
41. Czy owdowiatalemu pracownikowi przysługuje zasiłek macierzyński za okres przed 14 sierpnia 2014 r.	58
42. Na jakich warunkach zasiłek macierzyński przysługuje ojcu w związku z podjęciem zatrudnienia przez matkę	59
43. Za jaki okres należy jest ojcu zasiłek macierzyński w przypadku śmierci nieubezpieczonej matki dziecka	60
44. Czy pracownik ma prawo do zasiłku macierzyńskiego, w sytuacji gdy nieubezpieczona matka dziecka jest niezdolna do samodzielnej egzystencji	61
45. Od kiedy przysługuje pracownikowi zasiłek macierzyński, w sytuacji gdy matka dziecka pracuje i porzuciła dziecko	62
46. Od kiedy urlop macierzyński przysługuje ojcu, w sytuacji gdy ubezpieczona-matka dziecka jest niezdolna do samodzielnej egzystencji	63
47. Kiedy ubezpieczonemu-ojcu dziecka przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy	65
48. Czy ojciec ma prawo do zasiłku macierzyńskiego, jeśli matka dziecka zmarła przy porodzie.	66
49. Jak ustalać prawo do świadczeń chorobowych na przełomie roku	67
50. Jakie dokumenty powinien złożyć pracownik występujący o urlop macierzyński, w sytuacji gdy matka dziecka jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji	68
51. Czy z tytułu opieki nad chorą macochą przysługuje zasiłek opiekuńczy	69
52. Za jaki okres wypłacić zasiłek macierzyński, jeżeli pracownica przyjęła na wychowanie dziecko w wieku 6 lat i 11 miesięcy	70
VI. Zmiany w zasadach ustalania podstawy wymiaru zasiłków	72
53. Jaki wpływ na łączny wymiar urlopu i wysokość zasiłku macierzyńskiego ma zlikwidowanie dodatkowego urlopu rodzicielskiego.	72

54. Jaka wysokość zasiłku przysługuje ojcu dziecka, którego matka jest niezdolna do samodzielnej egzystencji	73
55. Jakie będą różnice między zasiłkiem wypłaconym przedsiębiorcy ustalonym na starych i na nowych zasadach	74
56. Czy po zmianach przepisów będzie możliwe łączenie wykorzystywania dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego z wykonywaniem pracy etatowej	76
57. Czy przedsiębiorcza matka może mieć liczony zasiłek według starych zasad, jeśli urodzi dziecko po 1 listopada 2015 r.	77
58. Jak wyliczyć podstawę wymiaru zasiłku chorobowego dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą po zmianie przepisów	79
59. Jak po zmianie przepisów zasiłkowych od 2016 r. będzie kształtował się obowiązek wypłaty wyrównania zasiłku macierzyńskiego do 100% podstawy wymiaru	80
60. W jakim wymiarze przysługuje zasiłek macierzyński po ustaniu zatrudnienia z powodu likwidacji firmy.	82
61. Jak wyliczyć podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego po przerwie w ubezpieczeniu	83
62. Na jakich zasadach zasiłek macierzyński będzie podwyższany do kwoty świadczenia rodzicielskiego	84
63. W jaki sposób zostanie obliczony zasiłek macierzyński dla przedsiębiorczej matki rozpoczynającej działalność gospodarczą	85
64. Jak po zmianie przepisów Kodeksu pracy i ustawy zasiłkowej będą kształtować się wysokości zasiłku macierzyńskiego w zależności od rodzaju urlopu	86
65. Jakie są nowe zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków dla osób niebędących pracownikami	88
66. Czy od 1 listopada 2015 r. zasiłek chorobowy, który rozpoczął się przed zmianą przepisów, zostanie przeliczony według nowych zasad	89
67. Jak ustalić podstawę wymiaru zasiłku dla osoby niebędącej pracownikiem, dla której okres ubezpieczenia chorobowego rozpoczął się po przerwie nieprzekraczającej 30 dni od ustania ubezpieczenia chorobowego z innego tytułu	90
68. Czy zmiana rodzaju zasiłku lub przerwa w pobieraniu zasiłku powoduje przeliczenie podstawy zasiłkowej według nowych zasad	91
69. Czy od 2016 r. nadal obowiązuje zasada obniżania zasiłku chorobowego o 25%	92
70. Jakie zmiany zajdą w wysokości zasiłków z ubezpieczeń społecznych w związku ze zmianą minimalnego wynagrodzenia w 2016 r.	93
71. Czy podstawę wymiaru zasiłku opiekuńczego dla osoby niebędącej pracownikiem stanowi kwota zadeklarowana	94
VII. E-zwolnienia – nowa forma dokumentowania zasiłków	95
72. Jakie nowe obowiązki dla lekarzy związane są z wprowadzeniem do użytku od 1 stycznia 2016 r. e-zwolnień lekarskich	95
73. W jakiej formie będzie otrzymywał e-zwolnienie płatnik, który nie założy profilu informacyjnego płatnika składek	96
74. Czy nowe e-zwolnienia będą podlegały kontroli formalnej przez płatników i korekcie przez lekarzy	98
75. Jak przebiega procedura korekty błędnie wystawionego e-zwolnienia z perspektywy płatnika składek	99
76. W jakich sytuacjach e-zwolnienie będzie mogło zostać przekazane płatnikowi w formie wydruku z systemu teleinformatycznego	100
77. Czy do wystawiania e-ZLA lekarz musi uzyskać od ZUS dodatkowe upoważnienie	101
78. Czy wystawienie e-zwolnienia będzie możliwe w trakcie lekarskiej wizyty domowej	102

VIII. Nowe obowiązki płatników – profil informacyjny płatnika składek w systemie ZUS	103
79. Którzy płatnicy mają obowiązek założyć profil informacyjny ZUS	103
80. Jakie korzyści daje płatnikowi założenie profilu informacyjnego w ZUS	104
81. Jak przebiega procedura założenia profilu informacyjnego płatnika składek	105
IX. Zmiany przepisów w zakresie emerytur i rent	108
82. Czy okres opieki nad dzieckiem można uwzględnić ojcu dziecka przy ustalaniu kapitału początkowego	108
83. Czy składać wniosek o przeliczenie emerytury, jeśli ZUS ustalił jej wysokość w kwocie zaliczkowej	109
84. Kiedy przeliczenie emerytury według wcześniejszych tablic średniego dalszego trwania życia jest korzystne	110
85. Czy można obliczyć emeryturę według zreformowanych zasad, gdy świadczeniobiorcy była wypłacana wcześniejsza emerytura	111
86. Kiedy można przeliczyć emeryturę według zreformowanych zasad	112
87. Czy można na nowych zasadach przeliczyć podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy	113
88. Czy można przeliczyć emeryturę, jeśli nowo obliczony wskaźnik podstawy wymiaru jest niższy od ostatnio obliczonego	115
89. Czy okresy studiów wyższych mogą być przyjęte do ustalenia kapitału początkowego bez ograniczenia	116
90. Kiedy okres studiów wyższych może podwyższyć emeryturę	117
91. Czy przeliczenia podstawy wymiaru emerytury można dokonać tylko raz	118
92. Czy osoba opiekująca się przysposobionym chorym dzieckiem nabywa uprawnienia do zasiłku pogrzebowego	119
93. Jak po zmianach ustalić wysokość zasiłku pogrzebowego	120
X. Zmiany w świadczeniach rodzinnych i pomocy społecznej	121
94. Czy bezrobotnemu opiekującemu się niepełnosprawnym członkiem rodziny należny jest specjalny zasiłek opiekuńczy	121
95. W jakich sytuacjach specjalny zasiłek opiekuńczy nie jest należny osobie sprawującej opiekę nad niepełnosprawnym	122
96. Czy przekroczenie progu dochodowego całkowicie pozbawia rodzinę prawa do świadczeń rodzinnych	123
97. Jak prawidłowo ustalić łączną kwotę należnego zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do tego świadczenia	124
98. Czy należy powiadomić organ wypłacający świadczenia rodzinne o nowym dochodzie	125
99. Komu od 1 stycznia 2016 r. będzie przysługiwać świadczenie rodzicielskie	126
100. Kiedy można skorzystać z pomocy społecznej po obniżeniu dochodów rodziny	127

Rozdział 1 – Zmiany w zakresie oskładkowania przychodów członków rad nadzorczych

1. Do jakich ubezpieczeń należy zgłosić członka rady nadzorczej

W naszej spółce 1 października 2015 r. została powołana rada nadzorcza. Jej członkowie będą pełnić swoją funkcję za wynagrodzeniem. W jaki sposób i do jakich ubezpieczeń zgłasza się obecnie do ZUS członków rad nadzorczych? Od jakich kwot należy naliczać składki?

Członków nowo powołanej rady nadzorczej należy zgłosić do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego (jeżeli zamieszkuje na terytorium Polski) albo tylko do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (jeżeli zamieszkuje poza Polską). Obywatelstwo członka rady nie ma w tym przypadku znaczenia. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe członków rad nadzorczych stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Od 1 stycznia 2015 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają członkowie rad nadzorczych wynagradzani z tytułu pełnienia tej funkcji. Wcześniej członkowie rad nadzorczych podlegali jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Członkowie rady nadzorczej będą podlegali ubezpieczeniom, nawet jeśli mają ustalone prawo do emerytury lub renty (art. 9 ust. 4 ustawy systemowej). Jeżeli spełniają warunki do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, podlegają ubezpieczeniom również z tytułu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej (art. 9 ust. 9 ustawy systemowej). Osoby te są objęte ubezpieczeniami od dnia powołania na członka rady nadzorczej do dnia zaprzestania pełnienia tej funkcji. Nie podlegają natomiast ubezpieczeniu wypadkowemu. Nie są również objęte ubezpieczeniem chorobowym.

Członek rady nadzorczej posiadający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Ustalając obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego członka rady nadzorczej, należy brać pod uwagę miejsce faktycznego przebywania, a nie miejsce zameldowania. Warunkiem objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym jest posiadanie miejsca zamieszkania na terytorium Polski. Obywatelstwo nie ma w tym przypadku znaczenia.

PRZYKŁAD

Kristen S. jest obywatelką Holandii. Na stałe mieszka w Hadze. Od 1 grudnia 2014 r. pełni funkcję członka rady nadzorczej w spółce akcyjnej z siedzibą w Krakowie. Miesięczne wynagrodzenie z tego tytułu wynosi 4500 zł. Do końca 2014 r. nie podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu, ponieważ nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Polski. Dodatkowo jest zatrudniona w polskiej firmie jako doradca handlowy na podstawie umowy o pracę i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 stycznia 2015 r. Kristen S. podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej. Spółka powinna zgłosić ją do tych ubezpieczeń z kodem 2242 xx na formularzu ZUS ZUA.

PRZYKŁAD

Joanna C. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w spółce jawnej i z tego tytułu została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Jednocześnie zasiada w radzie nadzorczej spółki z o.o., za co otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie 1500 zł. Spółka powinna ją wyrejestrować z ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZWUA od 1 stycznia 2015 r., a następnie zgłosić do ubezpieczeń: emerytalnego, rentowych i ubezpieczenia zdrowotnego z tą datą, z kodem 2241 xx.

Począwszy od wynagrodzenia za styczeń, spółka musi również naliczyć składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

PRZYKŁAD

Andrzej K. został powołany na członka rady nadzorczej w spółce akcyjnej z siedzibą w Krakowie od 1 stycznia 2015 r. Jednocześnie jest on zatrudniony w biurze rachunkowym, na podstawie umowy zlecenia, i ma ustalone prawo do renty. Z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej nie pobiera żadnego wynagrodzenia. W tym przypadku podlega jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Spółka była zobowiązana dokonać zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZZA z kodem 2240 01 od 1 stycznia 2015 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 pkt 22, art. 9 ust. 4 i 9, art. 12 ust. 2, art. 13 pkt 17 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1269,
- art. 66 ust. 1 pkt 35, art. 73 pkt 17, art. 75 ust. 1 pkt 17, art. 81 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 581; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1365,
- § 1 i załącznik nr 18 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 października 2009 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów – j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1844; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1957.

2. Jakie kody ubezpieczeń dla członków rad nadzorczych obowiązują od 1 stycznia 2015 r.

Czy w związku ze zmianami w zakresie oskładkowania przychodów członków rad nadzorczych wprowadzono nowe kody w dokumentach ubezpieczeniowych? Czy pozostał obowiązek posługiwania się kodami z wcześniej obowiązującego zestawu?

W związku z objęciem obowiązkiem oskładkowania wynagrodzeń członków rad nadzorczych wprowadzone zostały nowe kody tytułów do ubezpieczeń, które obowiązują od 1 stycznia 2015 r. Od tego samego dnia obowiązuje zmiana, zgodnie z którą do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe członków rad nadzorczych nie będą wliczane takie składniki przychodu, jak m.in. zwrot kosztów podróży służbowej, nagrody jubileuszowe czy świadczenia z zfśś.

Płatnicy, u których działają rady nadzorcze, mieli obowiązek najpóźniej do 8 stycznia 2015 r. złożyć w ZUS druki ZUS ZWUA oraz ZUS ZUA, aby przerejestrować członków rad nadzorczych. Natomiast obecnie, na dokonanie zgłoszenia w ZUS osób powoływanych do rady nadzorczej w trakcie roku, płatnicy składek mają 7 dni.

Od 1 stycznia 2015 r. obowiązują nowe kody przystosowane do zmian w schematach podlegania ubezpieczeniom członków rad nadzorczych.

Nowe kody tytułu do ubezpieczeń dla członków rad nadzorczych obowiązujące od 1 stycznia 2015 r.

Kod tytułu do ubezpieczeń	Opis kodu
22 40	członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
22 41	członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
22 42	członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu

Nowe kody zostaną zaktualizowane w programie Płatnik automatycznie.

Do ustalania podstawy wymiaru składek członków rad nadzorczych od 1 stycznia 2015 r. mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia składkowego wyłączone z podstawy wymiaru składek te same składniki, które są wyłączone z niej w przypadku pracowników oraz – odpowiednio – osób wykonujących pracę na podstawie umów zlecenia lub innych umów o charakterze zlecenia.

UWAGA! Przepisy rozporządzenia składkowego, regulujące m.in. zasady stosowania wyłączeń przychodów z podstawy wymiaru składek, należy stosować odpowiednio do przychodów członków rad nadzorczych.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1–2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – Dz.U. z 2014 r. poz. 1967,
- § 5 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, Dz.U. Nr 161, poz. 1106, ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1967,
- § 1 i załącznik nr 18 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 października 2009 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów – j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1844; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1957.

3. Jakie składki ZUS należne są za członka rady nadzorczej zatrudnionego równolegle w 2 spółkach

Jeden z zatrudnianych przez nas członków rady nadzorczej, mający miejsce zamieszkania w Polsce, został powołany w skład rady nadzorczej w innej spółce z naszej grupy kapitałowej. Pełnienie funkcji w obu radach jest opłacane. Jakim ubezpieczeniom w tej sytuacji podlega członek rady i z jakim kodem należy go zgłosić do ZUS?

Członek rady nadzorczej w przedstawionych okolicznościach podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i zdrowotnemu w obu spółkach. Jeden i drugi podmiot powinien go zgłosić do ubezpieczeń na druku ZUS ZUA z kodem 22 41 xx.

Członkowie rad nadzorczych podlegają ubezpieczeniom społecznym także wtedy, gdy posiadają inne tytuły do ubezpieczeń i/lub pobierają emeryturę bądź rentę (art. 9 ust. 4 i 9 ustawy systemowej). Oznacza to, że ich wynagrodzenie jest oskładkowane nawet przy pełnieniu funkcji członka rady nadzorczej:

- w kilku podmiotach lub
- posiadaniu jakiegokolwiek innego tytułu ubezpieczeniowego (np. z racji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia).

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. (I) powołała członka rady nadzorczej, który mieszka w Polsce i równolegle zasiada nieodpłatnie w radzie nadzorczej innej spółki (II) oraz jest zatrudniony na umowę o pracę w prywatnej firmie, otrzymując za pracę pensję w wysokości 5000 zł brutto miesięcznie. W tej sytuacji zatrudniona osoba podlega:

- ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu – w pełnym zakresie z tytułu umowy o pracę,
- ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i zdrowotnemu z racji odpłatnego pełnienia funkcji członka rady nadzorczej (I),
- ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu nieodpłatnego zasiadania w radzie nadzorczej (II).

UWAGA! Wynagrodzenie członka rady nadzorczej jest oskładkowane nawet w przypadku zasiadania przez niego w radach kilku podmiotów.

W przypadku powołanego w Państwa grupie kapitałowej członka rady nadzorczej oznacza to, że obie spółki, w których radach nadzorczych pełni funkcję, mają obowiązek zgłoszenia go do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, niezależnie od wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego z tytułu członkostwa w radach obydwu spółek (ograniczeniem dla ubezpieczeń emerytalnego i rentowych jest tylko roczny limit 30-krotności).

W obowiązującym od 1 stycznia 2015 r. stanie prawnym wynagrodzenie członka rady nadzorczej (zamieszkałego w Polsce), uzyskiwane z tytułu pełnionej funkcji, podlega składkom:

- na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (art. 6 ust. 1 pkt 22 ustawy systemowej) – składki te odprowadza się dopóki ich łączna podstawa w okresie od stycznia do grudnia (ze wszystkich tytułów podlegających oskładkowaniu) nie przekroczy rocznego ograniczenia odpowiadającego 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy (w 2015 r. ograniczenie to wynosi 118 770 zł),
- na ubezpieczenie zdrowotne (art. 66 ust. 1 pkt 35 ustawy zdrowotnej),
- na Fundusz Pracy – pod ustawowymi warunkami (podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania limitu 30-krotności, wynosi w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę – art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Wysokość składek ZUS za członków rady nadzorczej i sposób ich finansowania

Rodzaj składki	sposób finansowania	
	podmiot, w którym działa rada nadzorcza	członek rady nadzorczej
na ubezpieczenie emerytalne	9,76%	9,76%
na ubezpieczenia rentowe	6,50%	1,50%
na ubezpieczenie zdrowotne	-	9%
na FP	2,45%	-

Od wynagrodzenia członków rady nadzorczej nie nalicza się składek na:

- ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- Fundusz Emerytur Pomostowych.

Jeśli członkowi rady nadzorczej wynagrodzenie zostało przyznane po pewnym czasie od momentu powołania do pełnienia tej funkcji, wówczas obowiązek ubezpieczeń emerytalno-rentowych powstaje dopiero od dnia przyznania wynagrodzenia. Takich wyjaśnień udzielił ZUS na swojej stronie internetowej (www.zus.pl).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 pkt 22, art. 9 ust. 4 i 9 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1269,
- art. 66 ust. 1 pkt 35 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 581; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1365,
- art. 104 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 149; ost.zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1268,
- § 1 i załącznik nr 18 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 października 2009 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów – j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1844; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1957.

4. Jak oskładać zaległe wynagrodzenia członka rady nadzorczej

W naszej spółce działa rada nadzorcza. Od 1 stycznia 2015 r. członkowie rady zostali objęci obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Czy od zaległych wynagrodzeń członków rady nadzorczej, które wypłaciliśmy im we wrześniu 2015 r. (dotyczących 2014 r.), powinniśmy naliczyć składki emerytalne i rentowe?

Nie. W związku z tym, że objęcie obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej nastąpiło od 1 stycznia 2015 r., to od przychodów należnych za wcześniejszy okres, ale wypłaconych już po zmianie przepisów, nie powinny być naliczane składki na te ubezpieczenia.

Od 1 stycznia 2015 r. w wyniku nowelizacji ustawy systemowej członkowie rad nadzorczych zostali objęci obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe ich nie dotyczą), bez względu na miejsce zamieszkania, inny tytuł do ubezpieczeń czy prawo do emerytury lub renty. Natomiast obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego nie uległ zmianie, a więc osoby nieposiadające miejsca zamieszkania w Polsce, które pełnią funkcję członka rady nadzorczej, nadal nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym.

Przychody z tytułu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej wypłacone w 2015 r., ale należne za okres wcześniejszy (sprzed wejścia nowelizacji ustawy systemowej), nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Jeżeli zdarzy się, że płatnik wypłaci w 2015 r. wynagrodzenia zaległe za lata poprzednie, wówczas powinien naliczyć od nich tylko składkę zdrowotną (jeżeli członek rady nadzorczej podlegał temu ubezpieczeniu) i rozliczyć je w raportach ZUS RZA, z kodem tytułu do ubezpieczeń 30 00 xx, gdyż jest to wypłata po ustaniu poprzedniego tytułu ubezpieczeniowego.

PRZYKŁAD

W ABC Spółce z o.o. działa rada nadzorcza składająca się z 3 osób. Z tytułu pełnionej funkcji osoby te otrzymują miesięczne wynagrodzenie w kwocie 2000 zł. Do 31 grudnia 2014 r. członkowie rady byli zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem 22 40 xx. Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji za grudzień 2014 r. zostało wypłacone 9 stycznia br., natomiast za styczeń 2015 r. – 29 stycznia br. (od nowego roku został zmieniony w firmie termin wypłaty wynagrodzeń). Spółka powinna zmienić schemat podlegania ubezpieczeniom członków rady w następujący sposób:

Krok 1. Wyrejestrować ich z ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZWUA z kodem 22 40 xx, podając jako datę ustania ubezpieczeń 1 stycznia 2015 r.

Przykładowo wypełniony druk ZUS ZWUA

III. DANE IDENTYFIKACYJNE OSOBY WYREJESTROWYWANEJ Z UBEZPIECZEŃ			
01. Numer PESEL ¹⁾	02. Numer NIP (wpisać bez kresek) ²⁾	03. Rodzaj dokumentu (wypełnić jak pole 04)	04. Seria i numer dokumentu
7 5 0 1 0 1 2 3 4 5 6			
05. Nazwisko			
ROMANOWSKA			
06. Imię pierwsze			
MAGDALENA			
07. Data urodzenia (dd / mm / rr)			
IV. WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZEŃ			
01. Kod tytułu ubezpieczenia	02. Wyrejestrowanie z ubezpieczeń od dnia (dd / mm / rr)	03. Kod przyczyny wyrejestrowania	
2 2 4 0 0 0	0 1 0 1 2 0 1 5	6 0 0	
V. OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADEK		VI. OŚWIADCZENIE OSOBY WYREJESTROWYWANEJ Z UBEZPIECZEŃ	
01. Data wypłaty (dd / mm / rr)			
0 7 0 1 2 0 1 5			